

NOTAT TIL FRIVILLIGE OG ANSATTE I DRC DANSK FLYGTNINGEHJÆLP

Flygtninge med opholdstilladelse efter § 7, stk. 3 (midlertidig beskyttelsesstatus)

Dette notat giver en kort indblik i emner særligt relateret til flygtninge med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3. Notatet er skrevet til frivillige og ansatte i DRC Dansk Flygtningehjælp og er en opdatering af et tidligere notat.

I 2015 blev der i den danske udlændingelovgivning indført en ny bestemmelse § 7, stk. 3 i udlændingeloven, der giver *midlertidig beskyttelsesstatus* til visse grupper af flygtninge. Baggrunden for den nye midlertidige beskyttelsesstatus var et stigende antal asylansøgere i Danmark, hvoraf mange kom fra Syrien og i højere grad var på flugt fra krigen end på grund af individuelle konflikter. Loven blev vedtaget af et bredt politisk flertal den 3. februar 2015 og trådte i kraft den 18. februar 2015.

Loven indebærer, at hvis de danske udlændingemyndigheder vurderer, at flygtninge som følge af en særlig alvorlig situation i hjemlandet præget af vilkårlig voldsudøvelse og overgreb på civile risikerer dødsstraf eller at blive underkastet tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf ved en tilbagevenden til hjemlandet, så kan der gives ophold med *midlertidig beskyttelsesstatus*.

Opholdstilladelsen er givet med henblik på midlertidigt ophold i Danmark. Den gives for højst 1 år ad gangen og efter 3 år for højst 2 år ad gangen jf. udlændingebekendtgørelsens § 16, stk. 1 (BEK nr. 2260 af 29/12/2020). Opholdstilladelsen kan forlænges, hvis det vurderes, at den pågældende flygtning fortsat har behov for beskyttelse.

Retten til videregående uddannelse

Pr. 1. juli 2020 trådte der nye regler i kraft på uddannelsesområdet, som har betydning for flygtninge med midlertidig beskyttelsesstatus og opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3 og familiesammenførte til dem. Siden 2015 har personer med denne type opholdstilladelse haft fuld egenbetaling på videregående uddannelser i Danmark. Det er nu blevet ændret for nogle af de videregående uddannelser.

De nye regler betyder, at de nu har adgang til de ordinære videregående uddannelser, der hører under **Uddannelses- og Forskningsministeriets område** uden egenbetaling dvs. på lige fod med andre flygtninge, familiesammenførte og borgere i Danmark fra studieåret 2020-21 (se listen nedenfor).

På nuværende tidspunkt gælder det kun de videregående uddannelser under Uddannelses- og Forskningsministeriets område og *ikke* de videregående kunstneriske uddannelser under Kulturministeriets område f.eks. Det Kongelige Danske Musikkonservatorium og Den Danske Scenekunstskole. Vi har dog en forventning om, at det også bliver ændret i løbet af folketingsåret 2020-2021.

De har nu også adgang til åben uddannelse/deltidsuddannelse med delvis deltagerbetaling og delvist statstilskud ligesom for andre flygtninge, familiesammenførte og borgere i Danmark.

Uddannelsesområdet kan være lidt udfordrende at finde rundt i, da vi har mange videregående uddannelser i Danmark. Hvis man er i tvivl om en specifik videregående uddannelse er omfattet af de nye regler, så er det en god ide at kontakte den uddannelsesinstitution, der udbyder uddannelsen. De kan vejlede om regler inden man søger ind.

Nedenfor er der en liste over de uddannelsessteder, der hører under Uddannelses- og Forskningsministeriets område og omfattet af de nye regler og dermed uden egenbetaling.

- **Universiteter**

- Københavns Universitet, Aarhus Universitet, Syddansk Universitet, Roskilde Universitet, Aalborg Universitet, Danmarks Tekniske Universitet, Copenhagen Business School, IT-Universitet i København.

- **Professionshøjskoler m.fl.**

- Københavns Professionshøjskole Professionshøjskolen Absalon, UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole, Professionshøjskolen University College Nordjylland, Professionshøjskolen University Syddanmark Esbjerg – Haderslev, Professionshøjskolen VIA University College Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, Den frie Lærerskole i Ollerup.

- **Kunstneriske institutioner**

- Det Kongelige Danske Kunstakademis skoler for Arkitektur, Design og Konservering (KADK), Arkitektskolen Aarhus, Designskolen Kolding.

- **Erhvervsakademiuddannelser**

- IBA Erhvervsakademi Kolding, Erhvervsakademi MidtVest, Zealand Sjællands Erhvervsakademi, Erhvervsakademi Syd-Vest, Erhvervsakademi Aarhus, Erhvervsakademiet Copenhagen Business Academy, Erhvervsakademiet Dania, Københavns Erhvervsakademi.

- **Maritime institutioner**

- Fredericia Maskinmesterskole, Maskinmesterskolen København, Marstal Navigationsskole, MARTEC – Maritime and Polytechnic University College, Svendborg International Maritime Academy (SIMAC), Skoleskibet Georg Stage, Svendborg Søfartsskole, Aarhus Maskinmesterskole.

Retten til erhvervsuddannelser

Den 9. marts 2021 blev en lovændring vedr. egenbetaling på erhvervsuddannelsesområdet vedtaget. Det betyder, at flygtninge med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3 og familiesammenførte til dem nu får adgang til erhvervsuddannelser uden egenbetaling. Det betyder også, at uledsagede mindreårige flygtninge med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9c, stk. 3, nr. 1 og nr. 2 også får adgang til erhvervsuddannelser uden egenbetaling.

Det har tidligere haft fuld egenbetaling på disse uddannelser, fordi de personer ikke indgik i de statslige tilskud for erhvervsuddannelser til disse uddannelsesinstitutioner.

De bliver også omfattet af reglerne om skolepraktikydelse, tilskud til delvis dækning af udgifter til svendeprøver, økonomisk støtte til elever til værktøj, værnemidler, befordring, og virksomheder kan ikke få refusion for lønudgifter m.v.

Lovforslaget blev fremsat i november 2020, men lovbehandlingen i Folketinget blev udskudt pga. situationen med Covid-19, og udskydelse af behandlingen af flere lovforslag. **Loven træder i kraft pr. 1. april 2021.**

Der findes mere end 100 erhvervsuddannelser i Danmark. Hvis man er i tvivl om en specifik erhvervsuddannelse, så er det en god ide at kontakte den uddannelsesinstitution, der udbyder uddannelsen. De kan vejlede om reglerne inden man søger ind.

Retten til SU

Som udenlandsk statsborger kan man søge om at blive ligestillet med danske statsborgere og søge om SU til en uddannelse i Danmark. Der er forskellige regler og betingelser alt efter ens opholdsgrundlag. Hvis man er flygtning eller familiesammenført og omfattet af integrationslovens § 2, stk. 2 (flygtninge) eller § 2, stk. 3 (familiesammenført til en flygtning), så kan man søge om at blive ligestillet med danske statsborgere for dermed at opnå retten til SU. Det fremgår af ens opholdstilladelse om man er omfattet af integrationsloven og Udlændingestyrelsen kan også oplyse det.

Efter man har boet i 5 år i Danmark, kan man også søge om at blive ligestillet med danske statsborgere for dermed at opnå retten til SU. Læs mere på Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøttes hjemmeside: <https://www.su.dk/su/udenlandsk-statsborger/ligestilling-efter-danske-regler/>

Retten til skilsmisse i Danmark

Familieretshuset (tidligere: Statsforvaltningen) har ændret praksis i forhold til behandling af ansøgning om separation og skilsmisse for personer med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3.

Tidligere har flygtninge med den type opholdstilladelse fået afvist deres ansøgning om separation og skilsmisse i Danmark, da Familieretshuset har vurderet, at de danske myndigheder ikke havde den internationale kompetence til at behandle deres anmodning om separation eller skilsmisse. Det skyldtes, at Familieretshuset vurderede, at de flygtninge ikke havde fast bopæl/domicil i Danmark, fordi deres opholdstilladelse er givet med henblik på midlertidigt ophold.

Siden er der ført nogle sager ved byretten vedr. retten til at få sin ansøgning om separation og skilsmisse behandlet i Danmark og den seneste dom har kort fortalt medført, at Familieretshuset nu har ændret deres praksis, så flygtninge med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3 også kan blive separeret og skilt i Danmark på lige fod med flygtninge med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 1 og stk. 2.

Se kontaktoplysninger på Familieretshusets hjemmeside: <https://familieretshuset.dk/>

Hvis man er familiesammenførte, skal man opmærksom på, at en skilsmisse kan have betydning for ens opholdstilladelse. Det kan man læse mere under "Din situation har ændret sig" på Udlændingestyrelsens hjemmeside: <https://www.nyidanmark.dk/>

Inddragelse af opholdstilladelse efter § 7, stk. 3 for personer fra Damaskus eller Rif Damaskus

I juni 2020 meldte regeringen ud, at man ville sætte gang i genvurderingen af syriske flygtninges behov for beskyttelse i Danmark for de personer med opholdstilladelse efter § 7, stk. 3, der kommer fra hovedstaden Damaskus.

Udlændinge- og integrationsministeren uddybede efterfølgende, at Udlændingestyrelsen vil gå i gang med at vurdere, om opholdstilladelser til flere hundrede personer fra Damaskus, der har fået asyl på baggrund af de generelle forhold i landet, kan inddrages eller nægtes forlænget.

Baggrunden for dette er, at Flygtningenævnet har vurderet, at forholdene i hovedstaden Damaskus ikke længere er så alvorlige som tidligere, og de har derfor besluttet, at opholdstilladelser efter udlændingelovens § 7, stk. 3 kan inddrages eller nægtes forlænget. Pr. 1. marts 2021 havde ca. 20 personer fra Damaskus fået inddraget eller nægtet forlænget deres opholdstilladelse i Flygtningenævnet.

Efterfølgende har Flygtningenævnet så for første gang i februar 2021 afgjort sager om inddragelse/nægtelse af forlængelse af opholdstilladelse for personer med opholdstilladelse efter § 7, stk. 3 fra Rif Damaskus, der er den store provins, der omkranser Damaskus by. Baggrunden er, at man nu også for Rif Damaskus vurderer, at forholdene ikke er så alvorlige som tidligere. Herefter har udlændinge- og integrationsminister meldt ud, at Udlændingestyrelsen nu vil sætte gang i genvurderingen af beskyttelsesbehovet for ca. 350 flygtninge fra provinsen Rif Damaskus.

Der er derfor flere syriske flygtninge fra Damaskus eller Rif Damaskus, der har modtaget eller vil modtage et brev fra Udlændingestyrelsen, hvor de indkaldes til en samtale eller vil blive bedt om at indsende yderligere oplysninger.

DRC Dansk Flygtningehjælps Asylafdeling yder rådgivning til personer, der er i risiko for at miste deres opholdstilladelse som flygtning i Danmark. Både flygtninge og frivillige er derfor meget velkomne til at kontakte Asylafdelingen for råd og vejledning. Asylafdelingen kan kontaktes på telefon 3373-5000 (bed om at tale med Asylrådgivningen). Rådgivning ydes på dansk eller engelsk hver dag kl. 9-16. Om onsdagen fra kl. 12-15 er der desuden en arabisk tolk til rådighed. Læs mere om Asylafdelingen her: <https://www.drc.ngo/da/vores-arbejde/ydelser-og-losninger/asyl-og-repatriering/>

DRC Dansk Flygtningehjælp har udgivet en folder til flygtninge om forlængelse og inddragelse af opholdstilladelser. Den findes lige nu på dansk og arabisk (flere sprog på vej): <https://www.drc.ngo/da/vores-arbejde/viden-og-fakta/publikationer/>

DRC Bisidderkorps tilbyder muligheden for at have en frivillig bisidder med til samtale hos Udlændingestyrelsen. Læs mere her: <https://www.drc.ngo/da/vores-arbejde/frivillige-i-danmark/frivillige-aktiviteter-tilbud-og-projekter/bisidderkorps/>

Retten til familiesammenføring

I forhold til ansøgning om familiesammenføring gælder der særlige dispensationsregler for flygtninge, hvis det vurderes, at den pågældende er i fortsat risiko for asylrelateret forfølgelse ved tilbagevenden til eget eller ægtefællens hjemland. I sådanne tilfælde kan en række af betingelserne for familiesammenføring fraviges. Disse dispensationsmuligheder for flygtninge er overordnet beskrevet på Udlændingestyrelsens hjemmeside.

Flygtninge med midlertidig beskyttelsesstatus (§ 7, stk. 3) kan normalt først opnå familiesammenføring efter de første 3 års ophold i Danmark, og først efter opholdstilladelsen er forlænget udover den 3-årige periode. Det omtales ofte som *en udskudt ret til familiesammenføring*. Det er dog vigtigt at være opmærksom på, at der i ganske særlige tilfælde kan være en vis mulighed for at opnå familiesammenføring inden for de første 3 år i Danmark, hvis Danmarks internationale forpligtelser tilsiger det, og ganske særlige grunde taler herfor efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

DRC Dansk Flygtningehjælps Frivilligrådgivning yder gratis, uvildig og tværfaglig rådgivning om bl.a. familiesammenføring. Se adresser og åbningstider her: <https://www.drc.ngo/da/stot-nu/frivillig/farad-og-stotte/frivilligradgivningen/>

Sine Hav, seniorrådgiver, DRC Integration